

Nyelvhasználati különbségek eltérő szociális háttérű tanulók nyelvi teljesítményében

Czérna Gertrúd

Gyógypedagógia BA, nappali tagozat

Neveléstudományi Intézet, Anyanyelvi és Gyermekkultúra Tanszék

Belső témavezető: Dr. Kövérné Dr. Nagyházi Bernadette - Egyetemi docens

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Kaposvári Campus

Összességében elmondhatom, hogy egy hozzám közelálló témát választottam, és a kutatás sikeres volt.

A dolgozat fókuszában az állt, hogy vajon a tanulók nyelvhasználatát befolyásolják-e olyan környezeti tényezők, mint az, hogy földrajzilag hol élnek, milyen körülmények között és kivel élnek, és hogy ők maguk, és azok, akikkel együtt élnek, milyen életkörülményekben vannak.

Ennek érdekében kérdőíves vizsgálat segítségével felmértem két különböző (egy vármegyeszékhelyi és egy kisvárosi) iskola tanulói közötti olyan feladatok mentén, mint hiányos mondatokat kiegészítése, ellentétes és rokon értelmű szavakat keresése, valamint egy rövid történetet befejezése.

Célom az volt, hogy amennyiben van különbség a két tanulócsoport közt, ezt mérhetővé és bemutathatóvá tegyem a dolgozatomban. Mindkét csoport ugyanazt a kérdőívet kapta, melyben zárt és nyílt végű kérdések is megtalálhatóak voltak, ugyanazokat az instrukciókat mondtam el nekik, és ugyanúgy dolgoztam fel mindkét intézmény tanulónak adatait.

A végső eredményem, mely összefoglalja a dolgozatomat, az az, hogy a nyelvi hátrány és az ehhez fűződő okok láthatóak, könnyen észrevehetőek és valósak, hiszen az eredményekből azt látjuk, hogy a tanulók, akik jobb körülmények közül érkeztek (szülők magasabb végzettséggel rendelkeznek, lakókörülményeik jobbak stb.), azok a feladatokban jobban is teljesítettek, nagyobb, jobban aktivizálható szókincsük volt, illetve az utasítások értelmezésében is jobban teljesítettek.

Amit nagyon fontosnak tartok, az az, hogy a tanulók fejlesztését minden esetben mindennapossá kell tenni szókincs szempontjából, illetve az olvasóvá nevelés folyamatában kiemelkedő szerepe van. Erre rengeteg lehetősége van a pedagógusoknak, dolgozatomban

például említettem a varázsszékot, mely et bármely órán alkalmazható és nem igényel nagy felkészülést és hosszú időt sem.

A kutatás során rávilágítottam arra, hogy a nyelvi készségek fejlesztése minden tanulónak és minden oktatási intézmény számára kiemelten fontos. Az eredmények nemcsak a nyelvi készségekben mutatkozó különbségekre hívják fel a figyelmet, hanem a társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek átfogóbb kérdésére is. Az oktatási rendszernek és a döntéshozóknak komolyan kell venniük ezeket az eredményeket, és olyan intézkedéseket kell hozniuk, amelyek segítenek az egyenlőtlenségek csökkentésében. Az oktatás minden diák számára elérhetővé és igazságossá kell tenni, és az említett fejlesztési lehetőségek, például a szókincs bővítése és az olvasóvá nevelés, kulcsfontosságúak ebben a folyamatban.